

Obsah

Úvod

I. 2. dubna 1805 — 4. září 1819

Autorovo narození a křest – Domov dětí – Matka – Otec – Odenseská káznice – Španělé v Odense – Kometá – Babička – Nemocnice – Dědeček – V mateřské škole a ve škole p. Carstense – Zlý správce – V divadle – Otcův racionalismus – Panské sídlo hledá ševeře – Otec vojákem – Jeho návrat a smrt – Dům paní Bunkeflovdové – První básnický pokus: „Abor a Elvíra“ – To tvárná na sukna – Návštěva na panství v Bogense – Matka se znova vdívá – V domě u Klášterního mlýna – Plukovník Höegh-Guldberg a princ Kristián – Škola pro chudé a učitel Velhaven – Konfirmace – Do Kodaně nebo ke krejčemu do učení? Dotaz u věškyně – Pohostinské vystoupení královských herců v Odense – Návštěva u knihkupectví Iversena – Rozloučení s domovem dětí

II. 6. září 1819 — Říjen 1822

33

Příchod do Kodaně 6. září 1819 – U paní Schalllové a divadelního ředitele – „Pavel a Virginie“ – U truhláře – Oběd u Siboniho – V domě Siboniho – Frederik Höegh-Guldberg – Podnájemníkem v Námornické ulici – Nyerup a Lindgreen – Učím se latinsky – V Dahlénově tanecné škole – „Dva malí Savojané“ – Balet „Armida“ – Přestěhuji se k vdově po lodníkovi; nouze a bída – Nový rok v divadle – Pěvecká škola; statistou v divadle – Dům Na kopce – Matka Urbana Jürgensena – „Lesní kaple“ a „Loupežníci na Vissenbergu“ – Výpořed ze školy pro sboristy a tanecníky – „Sluneční skřítel“ – Admirál Wulff, H. Ch. Ørsted a probošt Gutfeld – Jonas Collin – Ředitelství divadla mi umožní vyučování zdarma v slagelské učené škole – Rozloučení s Collinem – Mladistvé pokusy Williama Christiana Waltera – Cesta do Slagelse

III. Říjen 1822 — Nový rok 1830

49

V Slagelse – Život na škole – Farár Bastholm – Návštěva v Odense – Ředitel Meisling – Antvorskov – Kříž svatého Anderse – Sorø. B. S. Ingemann a Lucie Ingemannová – Petit a Carl Bagger – Poprava u Skaelskóru – Deník z doby na škole – Rozloučení se Slagelse; stěhuji se s ředitelem Meislingem do Helsingør – Meisling o H. Ch. Andersenu – Doba tísni v Helsingørnu – Na prázdninách u Wulffových v Kodani – Rozchod s Meislingem – Soukromá příprava k maturitě u L. Ch. Mülleru – Henrietta Wulffová – J. L. Heiberg a Andersenu první humoristické básničky – „Umrající dítě“ – Maturita – „Procházkou od Ostrovního průplavu k východnímu mysu Amageru“ – Čtyři velečtí básníci a dvacet malých – „Láska na Mikulášské věži“ – Při druhé zkoušce u H. Ch. Ørstedu – „Básně“ (1830)

542

IV. 31. května 1830 — 22. dubna 1833

66

Cesta do Jutska 1830 — U paní Iversenové na Mariánském návří — „Trpaslík Kristiána II.“ — Riborg Voigtová — „Fantazie a črtý“ — Orla Lehmann. Čeba Heiná — Chorobná nálada. Poručníkování okolím — První cesta do Německa — Tieck a Chamisso — „Sítinové obrázky z cesty do Harzu a Saského Švýcarska“ — „Plác, plác“ — „Havran“, a „Nevesta z Lammermooru“, „Slavnost na Kenilworthu“ — „Dvanáct měsíců roku“ — Ch. Molbech — „Listy ze záhroby“ — „Viněty dánským básníkům“ — Audience u Bedřicha VI. — Cestovní stipendium — Signe Lässéenová — Edvard Collin — Listky do památníku při odjezdu — Rozloučení s Kodant 22. dubna 1833

V. 23. dubna 1833 — 14. září 1833

82

Hamburk — Kassel a Ludwig Spohr — Frankfurt a Rýn — Paříž — Divadla — Dánové v Paříži — Paul Dupont — Cherubini — Heine — Victor Hugo — Anonymní dopis z domova — Červencové dny v Paříži — P. A. Heiberg — P. O. Bröndsted — Cesta do Švýcarska — Ženeva. Puerari — Chillon — V Le Locle u Hourietových — „Anežka a vodník“

VI. Září 1833 — Duben 1835

95

Příjezd do Itálie — Milán — Janov — Italská příroda — Carrara — Pisa — Florencie — Z Florencie do Říma — Řím. Druhý pohřeb Raffaeliů — Bödicher a Küchler — Frascati, Grottaferrata a Nemi — Tivoli — „Ponte molle“ — Oslava vánoc — Dopisy o „Anežce a vodníkovi“ — Matčina smrt — Henrik Hertz — Thorvaldsen — Karneval — Cesta do Neapole — Vesuv — Paestum — Capri — Malibranová — Velikonoce v Římě — Florencie — Benátky — „Shohen Itálii“ — Mnichov — Recenze v „Literárním měsíčníku“ — Cesta do Vidně — Salcburk — Vídeň — Pani von Weissenhurn — Castelli — Cesta do Prahy — Návrat. „Improvizátor“

VII. 1835 — 26. května 1838

125

Carsten Hauch — Sibbern — Názory na „Improvizátora“ doma i v cizině — Překlady — „O. T.“ — „Jenom muzikant“ — Členářský svět a romány — Cesta do Stockholmu r. 1837 — Fredrika Bremerová — Stockholm a Uppsala — „Jsme jeden národ, národ Skandinávie“ — Lykkesholm a Glorup — „Domov nade všechny“ — Peněžní starosti — Hrabě Rantzau-Breitenburg — Básnický plát

VIII. 1839 — 1842

137

Obrat — Básník a divadlo — Molbech jako posuzovatel — „Neviditelný na Sprago“ — „Mulat“ — Návštěva u Skaane — Hold lundských studentů — Chladný vztah k J. L. Heibergovi — „Obrázková kniha bez obrázků“ — „Maurka“ — Rozloučení s Kodant roku 1840 — Breitenburg — Lipsko. F. Mendelssohn-Bartholdy — Mnichov — Řím — „Maurka“ se hraje — Zesměšněn v „Duši po smrti“ — Cesta do Neapole s H. P. Holstem a Comradem Rothem — Plavba do Řecka — V Aténách — Plán na dílo o Ahasverovi — Z Piraeus do Cařhradu. Smyrna — Cařhrad — Na Černém moři — Dunajská příroda — Návrat — „Básníkův bazar“ — Neobratná zpráva v novinách — Zneuznání a bezkončnost doma

IX. 1838 — Březen 1844

163

Rozvoj politického života — Na Gisselfeldu a Bregentvedu — Collin a Örsted — Volné místo v Královském divadle — Oehlenschläger — Thorvaldsen — Jeho příjezd r. 1838 — Thorvaldsen na Nysö — Jeho poslední narozeniny — Jeho smrt

X. 4. července 1842 — Květen 1843

171

„Pták na hrušce“ — Heibergův názor — Weyseho smrt — Cesta do Paříže 1843 — Breitenburg — Národnostní protiklady — Speckter v Hamburku — Düsseldorf — Přes Brusel do Paříže — Victor Hugo — Ancelotovi — Lamartine a Alexander Dumas — Rachel — Alfred de Vigny — Balzac — Heine — Dopis od německých přátel v Oldenburgu — Cesta po Rýně. Freiligrath — Arndt a Geibel — Boasiův útok — „Pohádky“

XI. Červenec 1840 — Září 1844

190

Jenny Lindová. První setkání r. 1840 — Její pohostinské vystoupení v Kodani v září 1843 — Nové pohostinské vystoupení r. 1845 — Cesta do severního Německa r. 1844 — Breitenburg — Výmar — Lipsko. Robert Schumann — Drážďany. J. Ch. Dahl — Vogel von Vogelstein — Retzsch — U Serrrových v Maxenu — Ida Hahn-Hahnová — Berlin. Bettina von Arnim — Tieck a Kletke — Pozván ke královským manželům na Föhr — Ve Wyku a na Halligách — 6. září 1844 — Návštěva na Augustenborgu

XII. Duben 1844 — Červenec 1846

207

„Květ Šestého“ — Schůzka s J. L. Heibergem — Anonymní činohra „Král sní“ — „Nové šestinedělí“ — „Zapomenuté básně jsou nové!“ — Smrt paní Henriety Collinové — Odhalení pomníku Bedřicha VI. ve Skanderborgu — Překlad do anglicky a ruštiny — Začátek nové cesty do ciziny v říjnu 1845 — Glorup a Odense — Na Gravensteenu — „Děvčátko se sirkami“ — Hamburk. Otto Speckter — Oldenburg. Von Eisendercherovi — Předčítání pohádky německy — Cinový vojáček Erik — Mosena — Berlin — Návštěva u Jacoba Grimma — Ludwig Tieck — Štědrý večer. Jenny Lindová — Charlotta Birch-Pfeifferová — Princezna pruská — Hostem u Bedřicha Viléma IV. — Rytířem pruského Červeného orla — Výmar. Henrieta von Schwender — U raku Goethovy a Schillerovy s Jenny Lindovou — Berthold Auerbach — Jena — Smlouva s Carlem B. Lorchem na německé vydání „Spisu“ — Lipsko. Felix Mendelssohn-Bartholdy — Drážďany — Praha — Videň. Liszta a Ernst — Grillparzer a Castelli — Předčítání u dvora arcivévodkyně Žofie — Paní von Weissenhurn — Terst. Památky na Ulfeldta — Ancona — Řím — Jerichau — Neapol — Práce na vzpomínkách — Sorrento. J. A. Josephson a Jan Verhulst — Horko v Neapoli. Parníkem Castor do Marseille — Ole Bull — Nîmes. Jean Reboul — Cette — Cesta průplavem do Béziers — Perpignan — Vernet — „Das Märchen meines Lebens“

XIII. 13. července 1846 — prosinec 1846

242

Návrat z Vernetu — Avignon — Lyon. Potíže s pasem — Švýcarsko — Rytířem Dannebrogu. Návrat do Kodaně — Poznání na „Kristince“ — H. Ch. Örsted — Náladý — Kristán VIII. — Cesta do Anglie — Střelecká slavnost v Odense — Hamburk — Glasbrenner — Holandsko — Amsterdam — Van Lennepe — Haarlem — Leyden — Haag — Van der Vliet — Setkání s Wilhelmem Henselem — Smrt Fanny Henselové — Slavnost v Haagu — Z Rotterdamu do Londýna — Příjezd do Londýna — Hrabě Reventlow mne uvádí do „high life“ — Hotel Sablonière na Leicester Square — Jenny Lindová — Bustý sochaře Durhama — Lady

544

Morganová a lady Blessingtonová – Mary Howittová – Návštěva v Claptonu – Freiligrath – Chudoba v Londýně – Svatopavelský kostel a Westminsterské opatství – Parlamentní volby – Cesta do Skotska – Edinburgh – Hostem u Carla Hambroa – Domov George Heriotta – Skotští přátelé – Na Vysokině – Neprůjímám pozvání ke králově Viktorii – Palmová hůl – Zmínka v „Punchi“ – Opět v Londýně – U Richarda Bentleyho v Seven-Oaks – Charles Dickens – Návrat do vlasti – „Nás cizokrajně slavný orangutan“ – V Kodani se pochybuje o proslulosti v Anglii – „A Christmas Greeting to my English Friends“ – Dickensovo poděkování – „Ahasverus“. Oehlenschlägerův názor – Pozdější ocenění

XIV. Leden 1848 — Březen 1851

281

Úmrtí krále Kristána VIII. – Březnové dny v Kodani – Vypukne válka. Dops redaktorovi „The Literary Gazette“ – Moje dánské uvědomení – Dobrovolníci – Boje ve Šlesviku – Švédské oddíly na Fynu – Glorup – Německý otec mne prosí o pomoc pro zajatého syna – „Dvě baronky“ – Oběd u J. L. Heiberga – „Dannevirke umění“ – Svatba u Comského jezera“ – Fredrika Bremerová v Kodani – Události u Eckernförde r. 1849. Útek poručíka Ulricha – Rozloučení s Fredrikou Bremerovou – Cesta do Švédská – Göteborg – Trollhättský vodopád – Stockholm – Dr. Leo – Slavnost v Literární společnosti – U krále Oscara I. – Slavnost v Zahradním sdružení – Uppsala – Wennerberg a Alterborn – V Dalarně – Stébla trávy prorokují – Znovu do Uppsalu – Domov Fredriky Bremerové – Bernhard v. Beskov – Hrabi Salze na Säby – Příběh Kateriny I. – „Frederikův den“ – Bitva u Fredericie – Linköping – Motala – Vadstena – Vänersborg a Marstrand – „Ve Švédsku“ – Útok Mary Howittové – Smrt Oehlenschlägerova – Casino – „Nad perlou a zlatou“ – „Ole Zarviočka“ – Útěcha od H. Ch. Örstedu – Vztah k Örstedovi – Bitva u Istedu a smrt plukovníka Lässöea – Návrat vojáků – Úmrtí Emmy Hartmannové – Smrt H. Ch. Örstedu

XV. 24. května 1851 — 2. dubna 1855

321

1851. Návštěva v Christinelundu – Poezie náhody – Na Glorupu. Slavnost pro vojáky – Cesta do ciziny s Viggo Drewsenem – Šlesvilk. Hans Helgesen, Rendsburg – Maxen. Strom dánského básníka – Demoiselle Bourbonová – Jmenování profesorem – Cesta 1852. Výmar – Liszt a Wagner – Norimberk – Mnichov – U krále Maxe – Potíže s pasem v Miláně – Schwarzwald – Heidelberg – Kestner – Na Sorgenfri u královny Karoliny Amálie – „Bezová matička“ – 1853. U Ingemannu v Sorø – Cholera – U Drewsena v Silkeboru – „Das Märchen meines Lebens“ a „Pohádka mého života“ – Studentské jubileum – Cesta 1854 – Vídeň. Shledání s Jenny Lindovou-Goldschmidtovou – Terst a Benátky – Verona a Trident – Mnichov. U krále Maxe na Hohenschwangau – Výmar. Návštěva na Wartburgu – Věvodkyně Helena z Orleaus – „Vesnický příběh“ – „Příběhy“ – Článek Grima Thomsena o „Sebraných spisech“ – Epilog

Přílohy

341

- I. Doporučení k cestovnímu stipendiu
- II. Anežka a vodník
- III. Andersenovi v Kodani
- IV. „Pohádka“
- V. Epilog

Pohádka mého života, pokračování od 2. dubna 1855
do 17. prosince 1867

1855	357
Úvodní poznámky – Ingemann – V Maxenu – Mnichov – Marie Seebachová – Brunnen a Aufermauerovi – Richard Wagner – Ludwig Spohr – „Kristinka“ ve Výmaru – „Ves- nický příběh“	
1856	362
„Být či nebýt“ – V Maxenu	
1857	363
U královny vdovy na Sorgenfri – Návštěva u Charlese Dickense – Ristoriová – „Zamrzlé møře“ – Život u Dickense – Slavnosti ve Výmaru – Liszt – „Bludička“ – Prolog k zno- vuotevření Královského divadla – Ingemannovo psaní	
1858	369
Předčítám pohádky v Dělnickém spolku a Studentickém sdružení – „Dcera Bahenního krále“ – Smrt Henrietty Wulffové	
1859	374
Znovu se hraje „Kristinka“ – Na Frederiksboru – Cesta do Jutská. Nørre-Vosborg – Z Lemigu do Aalboru – Aalborghus – Børglumský klášter – Strašidelné příběhy Hjørring – Cesta do Skagenu – „Jutsko“ – Asmildkloster – „Příběh z dun“ – Rytířem Maximiliána řádu – Zvýšený básnického platu – Vánoce na Basnášu	
1860	386
Pomník H. Ch. Ørsted – V Rendsburgu – Pašijové hry v Oberammergau – Le Locle – Ženeva – Smrt J. L. Heiberga – Stuttgart – „Chrobák“	
1861	391
S Jonasem Collinem ml. do Itálie – Řím. Bravo a Kichler – Björnstjerne Björnson – Sochař Story – Elisabeth Barret Browningová – Janov a Turin – Montreux a Lausanne – Einsiedeln – Smrt Jonase Collina – Sethán s Pepitou – Collinův pohřeb – Pohádky na cestě do Itálie – Vánoce na Holsteinborgu	
1862	398
Ingemann a H. Ch. Ørsted – Předčítám pohádky králi Bedřichovi VII. – Björnson o „Ledoré panně“ – Přiběh čtyřlístek – Ingemannova smrt – Znovu na cestách s Jonasem Collinem ml. – Ingemann u Molbeckovy rakve – Odhalení pomníku padlým – Ve Švý- carsku s Edvardem a Henriettou Collinovými – „Dopis Christianu Wintherovi“ – Špa- nělsko – Barcelona, Valencia – Murcia – Cartagena – Malaga – Granada – Malaga a Gibraltar – Tanger. U Drummond-Hayu na Ravensrocku – Cádiz a Sevilla – Cordóva – Madrid a Toledo – Literární přátelé v Madridu – Burgos – Otrava uhlípními plyny – Šédrý den v Bayonne. Biarritz	
1863	413
Bordeaux, Gounodův „Faust“ – Angoulême, Poitiers a Tours – Blois – Orleans – V Pa- říži – Skandinávská slavnost – Düsseldorf – „Ve Španělsku“ – Na Glorupu – Znovu se ke hraje „Bezvoucí matička“ – „Na Dlouhém mostě“ – Smrt krále Bedřicha VII. – Katafalk – Válka v dohledu – „Útěcha“	
1864	418
Válka začala – Vyklicen Dannevirke – Hraje se „Na Dlouhém mostě“. – Lankraběnčina smrt – Viggo Dresens raněn a v německém zajetí – Obavy o budoucnost Dánska – „Ne- narodil se“ – Dobytí Alsu – U paní Neergaardové v Sällerödu – Plán na cestu do Nor- ska – Před vánocemi u paní Ingemannové	
1865	423
„Když tu byli Španělé“ – „Havran“ v novém přepracování – Pohádky: „Bludičky	

v městě“, „Zlatý poklad“, „V dětské světničce“, „Bouře štity přenáší“ – Pozvání k O'Neilovi do Lisabonu – Stěhuji se z Nyhavnu – Cesta do Švédska – Poety v Uppsale – U Karla XV. v Ulriksdalu – Na Drottningholmu u královny vdovy – Auguste Blanche a Fredrika Bremerová – Oběd u Bernharda v. Beskowa – Návštěva v Lundu – Na Fredensborgu u královské rodiny – Paladan-Müller a Bouronville

1866 432

Pozvání od bratrů Brandtových k návštěvě Amsterdamu – Odjezd – Celle – Utrecht – Amsterdam. Domov A. L. Brandta – Zoologická zahrada – Van Lenep a Verhulst – Městské divadlo – Paní Kleine-Gartmanová – ten Kate – Leyden. Kneppehlout – Haag – Antverpy – Paříž. S korunním princem Bedřichem na dostihách – Narodeniny v Paříži – Christina Nilssonová – Rossini – Vikomtesa Roborevadu – Lorenz Frölich – Komandérem „Notre Dame de Guadeloupe“ – Bordeaux – Medea Ristoriové – Z Madridu do Lisabonu – „Návštěva u George O'Neilla na Pinheiru – Básník Castilho – Domov George O'Neilla – U Carlose O'Neilla v Setubalu – Coimbra – Cintra – Plavba z Lisabonu do Bordeaux – Opět v Bordeaux – Návrat domů – U biskupa Engelstofa v Odense – U Melchiorových na „Odpocinku“ – Carl Bloch – Odjezd princezny Dagmar – Holsteinborg, „Schované se neztratí!“ – Stěhuji se na Nové královské náměstí – Stálým hostem na obědě po sedm dní v týdnu

1867 453

F. L. Höedi předítá pohádky – Jint jejich předčitatelé: Slečna Jørgensenová, Phister, Nielsen, Mich. Wiehe, Chr. Schmidt, Kr. Mantzius – Stěrová výstava v Paříži – Robert Watt – V Le Locle – Stříbrná svatba královnských manželů – Jmenování státním radou – Pohádky: „Kmotrova obrázková knížka“, „Zelenáčci“, plán na „Dryádu“ – S Robertem Wattem podruhé na světovou výstavu – Strasbourg – Paříž – Philharite Charles. Edmond Tarbé. Ples v Mabille – Herna v Baden-Badenu – Posádková slavnost v Odense – Zvolen čestným občanem svého rodiště – 6. prosince. Nejkrásnější slavnost v životě – Předání listiny o čestném občanství na radnici – Básníkovou odpověď – Článek v „Deníku“ – Slavnost v radničním sále – Řeč velkoobchodníka W. Petersena – Dík H. Ch. Andersenu – Projev biskupa Engelstofa – Příspěvky státního rady Kocha, plukovníku Vaupella, inspektora Möllera aj. – H. Ch. Andersen připíjí na zdar města Odense – Piseň Johana Krohna – Pochodňový průvod. Telegramy – Osveřlení Odense – Bolení Zubů – Návštěvu u starých známých – Koncert Huděbního sdružení – Na výroční slavnosti „Lahnovy nadace“ – Den odjezdu

Dodatek

471

I. Pozdější zakončení

II. Collinovská rukopisná sbírka č. 8, 40

1868 474

Smrt a pohřeb paní Ingemannové – V Odense. Četba ve prospěch „Domovu Bedřicha VII.“ – Chlapec na nádraží ve Fredericii – U Georga Brandta v Amsterdamu – V Gentu a v Paříži – Hřbitov na Montmartru – Rozloučení s Paříží

Doslov 479

Poznámky 481

Seznam dokumentárních vyobrazení 541